

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 2009-03-24

Yttrande över betänkandet En framtida spelreglering (SOU 2008:124)

IOGT-NTO har inbjudits att lämna synpunkter på utredningens förslag. Vårt yttrande kommer att koncentreras kring de förslag som berör folkrörelsernas möjligheter att bedriva lotteriverksamhet. Numrering och rubriker i det följande refererar till motsvarande kapitel i betänkandet, med undantag av den inledande presentationen.

IOGT-NTO

IOGT-NTO är en partpolitiskt obunden och religiöst neutral nykterhetsorganisation och en av Sveriges största folkrörelser. Vi har idag närmare 50 000 medlemmar över hela landet och hela IOGT-NTO-rörelsen organiserar upp emot 100 000 människor i Sverige. Vi arbetar nationellt inom tre verksamhetsområden: alkohol- och narkotikapolitiskt arbete, förebyggande arbete och socialt arbete. Vi bedriver även ett omfattande europaarbete och är mycket aktiva internationellt. Allt sedan 1940-talet har rörelsen bedrivit lotteriverksamhet för att finansiera verksamheten. År 2008 omsatte IOGT-NTO i sin budget 85 mkr. Drygt 80 procent kom från våra egna lotterier. Lotteriverksamheten är därmed vår viktigaste källa till självfinansiering och möjliggör det viktiga och omfattande arbetet som vi utför.

3. EG-rätt

IOGT-NTO instämmer med utredarens slutsats att spelfrågan alltjämt är en nationell angelägenhet för varje medlemsstat att hantera och att den nuvarande lotteriregleringen är i överensstämmelse med EG-rätten. Några krav ställs därmed inte på förändringar i fråga om grunderna i dagens svenska reglering med exempelvis ensamrätter. Vi anser det av stor vikt att Sverige även i den framtida spelregleringen själv bestämmer mål och medel för sin politik.

4. De mest riskabla spelen och insatser mot överdrivet spelande

IOGT-NTO har lång erfarenhet av att bedriva lotteriverksamhet och tar ett stort ansvar för det arbete vi bedriver. Allt arbete genomsyras av våra högt ställda krav gällande säkerhet och etik. IOGT-NTO har aldrig arrangerat snabba och farliga spel och planerar inte att göra det i framtiden heller. Våra spelformer, lotterier och skraplotter med varuvinster, har enligt forskning på området ett svagt samband med spelproblem.

IOGT-NTO

Gammelgårdsvägen 38 • Box 12825 • 112 97 Stockholm • Telefon: 08-672 60 00 • Fax: 08-672 60 01
E-post: info@iogt.se • Hemsida: www.iogt.se

Internet har på senare år fått en ökande roll inom flera områden, så även för spelmarknaden. Utvecklingen går numera i snabb takt från det traditionella offline spelandet till spel på nätet. En utveckling som oroar och utredaren går så långt att han till och med kategoriserar allt interaktivt spel på Internet som problematiskt. Någon skillnad på nätpoker och skraplotter görs alltså inte.

IOGT-NTO delar inte utredarens uppfattning i denna fråga. Vi anser skillnaden vara mycket stor mellan de olika spelformer som finns tillgängliga på nätet och konstaterar att det saknas stöd i forskningen för att kunna hävda att allt spel på Internet ska bedömas som problematiskt och med hög beroendepotential. Vi anser däremot att högt ställda krav på spelansvar och regler för nätspel behövs och bör gälla för alla. Vi ställer oss även bakom förslagen om att program för behandling av spelberoende behöver utökas och utvecklas samt att forskning inom området måste initieras i större utsträckning.

5. Allmänna utgångspunkter för en framtida spelreglering

Utredningen gör bedömningen att de mest problematiska spelen är spel på Internet, värdeautomater och kasinospel och att dessa därmed bör vara förbehållna Svenska Spel. Detta förslag får till följd att folkrörelserna inte längre ska ha möjlighet att anordna spel på Internet överhuvudtaget.

IOGT-NTO är mycket kritiska till detta förslag. En stor del av all utveckling av spel och lotterier sker i dag på det interaktiva området. Spelutredningen föreslår att folkrörelserna ska stängas ute från denna arena som är samtidens och också framtidens viktigaste distributionskanal. Vi anser synsättet vara en aning föråldrat. Vi ser ett skifte av spelarena och att Internet inom några år kommer att få en mycket stor betydelse. En viktig förändring som vi vill vara en del av, ej stå utanför.

En av utgångspunkterna i direktiven till utredningen är att folkrörelsernas roll i egenskap av spelanordnare i möjligaste mån skall vara oförändrad. Denna önskan har även framförts av staten i flera andra sammanhang. Vi anser därför att utredaren inte alls varit lyhörd i denna fråga. Det är även beklagligt att detta förslag i betänkandet nämns lite i förbifarten som om det vore en helt obetydlig fråga. Tvärtom är det ju en mycket stor fråga som rör flera tusentals föreningars möjligheter till intäkter och hundratusentals individers möjligheter att antingen medverka i eller åtnjuta den verksamhet som den ideella sektorn bedriver.

I vetskap om de kommersiella spelbolagens stora intresse av tillgång till den svenska spelmarknaden, vill vi understryka vikten av att regeringen och riksdagen verkar för att de ideella organisationernas position på spel- och lotterimarknaden inte försämras. Spel och lotterier är en viktig inkomstkälla för självfinansiering, som även medverkar till ett minskat beroende av statliga eller andra bidrag. Förslaget hotar vår självständighet och likaså våra möjligheter att bedriva våra mycket viktiga verksamheter även i framtiden.

9. Marknadsföring

IOGT-NTO anser att all marknadsföring av spel och lotterier ska ske på ett ansvarsfullt och återhållsamt sätt och aldrig rikta sig till barn och ungdomar. Därför ställer vi oss bakom utredarens förslag om att en åldersgräns för marknadsföring införs.

IOGT-NTO

Gammelgårdsvägen 38 • Box 12825 • 112 97 Stockholm • Telefon: 08-672 60 00 • Fax: 08-672 60 01
E-post: info@iogt.se • Hemsida: www.iogt.se

15. En öppning för nya aktörer (Alternativ 2)

Utredaren presenterar i betänkandet två alternativ för en framtida spelreglering. Alternativ 1 är att behålla dagens reglering och strama upp denna och alternativ 2 att öppna upp för nya aktörer. IOGT-NTO förordar alternativ 1, förutsatt att våra ovan nämnda synpunkter beaktas, och med hänvisning till de syften vår svenska spelpolitik bygger på. Vi finner heller inte att utredaren visat på tillräckligt tunga skäl till att frångå den svenska modellen med ensamrätter. Alternativ 2 skulle radikalt försvaga folkrörelsernas ställning på spelmarknaden och orsaka stor ekonomisk skada på vår verksamhet.

16. Skatt

IOGT-NTO ansluter sig helt till utredningens bedömning att folkrörelserna även i framtiden ska vara befriade från lotteriskatt. Lotteriverksamheten har sedan lång tid tillbaka utgjort en viktig finansieringskälla för oss folkrörelser och konsekvenserna skulle bli betydande om våra lotterier skulle undankastas lotteriskatt.

17. Konsekvensutredning

I direktiven slås tydligt fast att utredaren allsidigt ska belysa vilka ekonomiska effekter införlivandet av de nya förslagen får för folkrörelserna. Ett av de förslag som påverkar folkrörelserna mycket negativt är som ovan nämnts förslaget att endast Svenska Spel i framtiden ska få arrangera spel på Internet. IOGT-NTO vill återigen peka på att de ekonomiska konsekvenserna av att folkrörelserna främsta inkomstkälla inte kommer att kunna utvecklas på Internet är enorma och beklagar att frågan har förbisetts av utredaren då någon konsekvensanalys inte finns att tillgå i utredningen.

IOGT-NTO

Sven-Olov Carlsson
Förbundsordförande

Stefan Bergh
Generalsekreterare

IOGT-NTO

Gammalgårdsvägen 38 • Box 12825 • 112 97 Stockholm • Telefon: 08-672 60 00 • Fax: 08-672 60 01
E-post: info@iogt.se • Hemsida: www.iogt.se